

Departement Welzijn, Economie en
Plattelandsbeleid
Dienst Welzijn
Centrum voor Toegankelijkheid

Gemeente Putte
Stedenbouw en Ruimtelijke Ordening
Gemeenteplein 1
2580 Putte

Datum verzending
kenmerk
contactpersoon

11/09/2013
13.1318
Mike Hermans | 03 240 62 51
mike.hermans@welzijn.provant.be

datum ontvangst adviesvraag : 23/08/2013

Advies bij de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning

in toepassing van art. 4.3.7. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening

Afgegeven aan :	gemeente Putte
Referentie :	B.2013/00102
Bouwheer :	Jochoo Put vzw
Architect :	Architectenbureau Bart De Haes
Perceel gelegen te :	Putte, Schaapstraat
Onderwerp :	Bouwen van jeugdlokalen en een kampplaats.
Datum plannen:	31/07/2013

Voorwaardelijk gunstig

In toepassing van art. 4.2.19.§1. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, adviseert onze dienst de voorwaarden op de hierna volgende bladzijden op te leggen.

Specifieke voorwaarden:

1. Er is geen 50cm vrije muurbreedte thv de krukzijde van de inkomdeur aan de trap aan de binnenzijde van de deur. Dit dient aangepast.

Leeswijzer

Hierna wordt het advies per item diepgaand geformuleerd.

De teksten in **vet zwart** betreffen wettelijke voorschriften, Europese of Belgische normen. Zij moeten uitgevoerd worden zoals beschreven.

De teksten in gewoon zwart betreffen richtlijnen en aanbevelingen. Zij moeten verplicht worden gevolgd, zonder de toepassing ervan wordt onvoldoende tegemoet gekomen aan de toegankelijkheidsdoelstellingen.

De teksten in *gewoon zwart cursief* zijn aanbevelingen. Zij moeten zoveel mogelijk worden opgevolgd. De bouwheer kan afwijken van de aanbeveling. We wijzen er op dat de aanbevelingen comfortverhogend zijn en daarmee

tegemoet komen aan de verplichting tot het zoveel mogelijk integraal toegankelijk bouwen. Sommige subsidiërglementen nemen de uitvoering van deze aanbevelingen verplichtend op (bijvoorbeeld subsidiedossiers van Toerisme Vlaanderen).

De zwarte teksten worden doorgaans aangevuld met een cijfer in superscript, wat verwijst naar de betreffende rechtsbron of richtinggevend werk van waaruit het voorschrift is overgenomen.

De principetekeningen geven aan op welke wijze en met welke maatvoeringen het betreffende item moet gereali-seerd worden. In de principetekeningen zitten meestal zowel de wettelijke voorschriften, de verplicht te volgen richtlijnen als de aanbevelingen verval.

De teksten in het **blauw** betreffen de opmerkingen die al kunnen geformuleerd worden aan de hand van de plannen waarop dit advies is gebaseerd. Deze opmerkingen kunnen wijzigingen of bijkomende voorwaarden inhouden op dossierniveau, dan wel specificeren waar er tegenstrijdigheden zijn met het wettelijk of desgevallend richtinggevend kader.

Algemene voorwaarden:

De algemene voorwaarden dienen steeds te worden opgenomen in de stedenbouwkundige vergunning en staan los van de specifieke voorwaarden die hierna worden beschreven

1. na voltooiing van de werken moet de toegankelijkheid voor personen met een verminderde mobiliteit in het in dit dossier vergunde gedeelte behouden blijven. Dit voorschrift geldt tevens voor de inrichting en de toekomstige niet-vergunningsplichtige wijzigingen die zouden plaatsvinden;
2. de bepalingen van de Gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake toegankelijkheid (05.06.09) moeten worden nageleefd⁽¹⁾;
3. de richtlijnen van het handboek toegankelijkheid van gebouwen (www.toegankelijkgebouw.be) moeten zoveel mogelijk worden nageleefd;
4. de bepalingen van het B.VI.Reg. houdende de specifieke veiligheidsaspecten waaraan de groepen van assistentie-woningen moeten voldoen om te worden erkend (15.03.1989), moeten worden nageleefd;

Toepassingsgebied:

Hieronder wordt vermeld tot welke categorie van constructies de aanvraag behoort, in functie van de te nemen toegankelijkheidsmaatregelen

dit advies is, tenzij anders vermeld, van toepassing op het (deel van het) gebouw dat gebouwd, herbouwd, verbouwd of uitgebreid wordt;

de aanvraag betreft⁽¹⁾:

1. publiek toegankelijk gebouw waarbij de totale publiek toegankelijke oppervlakte groter of gelijk is aan 150m², maar kleiner of gelijk aan 400m². Het advies is van toepassing op :
 - 1.1. de gelijkvloerse nieuw te bouwen, te herbouwen, te verbouwen of uit te breiden publiek toegankelijke delen van de constructies⁽¹⁾;
 - 1.2. de niet gelijkvloerse nieuw te bouwen, te herbouwen, te verbouwen of uit te breiden publiek toegankelijke delen van de constructies, tenzij een vertrek op een andere verdieping of buiteninfrastructuur eenzelfde functie vervult en voldoet aan de bepalingen van het B.VI.Reg. 05.06.2009 betreffende toegankelijkheid⁽¹⁾.

Opmerkingen:

Geen

Beschrijvende nota inzake toegankelijkheid:

Vereist bij de uitgebreide dossiersamenstelling voor de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning voor gebouwen toegankelijk voor het publiek

1. Bij de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning voor gebouwen die voor het publiek toegankelijk zijn en waarvoor een uitgebreide dossiersamenstelling vereist is, is een beschrijvende nota inzake toegankelijkheid vereist. Deze moet in het bijzonder de maatregelen beschrijven die verder gaan dan de wettelijke voorschriften teneinde zoveel mogelijk integrale toegankelijkheid te bekomen⁽²⁾;

Opmerkingen:

De beschrijvende nota maakt integraal deel uit van de aanvraag voor de stedenbouwkundige vergunning. Dit advies is bijgevolg ook van toepassing op de nota.

Toegangswegen:

Het betreft de toegangswegen die geen openbare wegen zijn en op de private percelen gelegen zijn

Verplichting tot het creëren van een toegankelijke toegangsweg en toegang⁽¹⁾:

1. verplichting tot het creëren van een toegang die voldoet aan de bepalingen van het B.VI.Reg. 05.06.2009 betreffende de toegankelijkheid : als de bestaande toegang niet voldoet aan deze bepalingen, moet bij uitbreidings- of verbouwingswerken een toegang voorzien worden die voldoet aan de normen, tenzij de handelingen niet raken aan een gevel, of wanneer het onmogelijk is een ontsluiting naar het openbaar domein te realiseren;
2. verplichting tot het creëren van een toegangspad (op het private perceel) dat voldoet aan de bepalingen van het B.VI.Reg. 05.06.2009 betreffende toegankelijkheid : wanneer er werken vereist zijn aan de toegang tot de constructie, moet tenminste één toegangspad dat leidt naar die toegang die voldoet aan de normen en aansluit op het openbaar domein, toegankelijk zijn. Deze verplichting geldt ook voor het toegangspad dat aansluiting geeft op eventuele parkeervoorzieningen;

Maatvoering:

3. de breedte van de looppaden moet tenminste 1.50m bedragen⁽¹⁾. Plaatselijke versmallingen zijn toegestaan :
 - 3.1. over maximaal 1.20m, indien de doorgangsbreedte tenminste 0.90m bedraagt⁽²⁾;
 - 3.2. over meer dan 1.20m, maar maximaal 10.00m, indien de doorgangsbreedte tenminste 1.20m bedraagt⁽²⁾;
4. eventuele uit de wand stekende constructies of toestellen mogen het normaal gebruik van het looppad niet hinderen. Zij worden bij voorkeur in een nis weggewerkt of tot op vloerniveau doorgetrokken⁽¹⁾;
5. de obstakelvrije hoogte moet tenminste 2.30m bedragen⁽¹⁾;

Maatregelen voor personen met een visuele beperking:

6. de toegangsweg naar de toegang moet aangeduid worden door middel van natuurlijke gidslijnen of geleidelijnen⁽¹⁾. Deze moeten worden aangelegd naar analogie met de bepalingen van het vademecum toegankelijk publiek domein (Vlaamse Overheid);
7. de functionele loopzone van de toegangswegen is bij voorkeur contrasterend ten opzichte van de omgeving⁽²⁾;

Opmerkingen:

Uit te voeren en af te werken volgens bovenstaande specificaties.

Parkeerplaatsen voorbehouden voor personen met een handicap:

Specifieke maatvoering en afwerking maken het verschil tussen een bruikbare en een onbruikbare parkeerplaats

Aantal:

1. wanneer er minder dan 5 parkeerplaatsen voorzien zijn, moet tenminste één parkeerplaats voldoen aan de normen qua plaatsing, maatvoering en flankerende maatregelen⁽¹⁾;
2. wanneer er meer dan 4 parkeerplaatsen tot en met 100 parkeerplaatsen voorzien zijn, moet tenminste 6% van het aantal parkeerplaatsen voorbehouden worden voor personen met een handicap. Vanaf 100 parkeerplaatsen moet per extra schijf van 50 parkeerplaatsen, tenminste 1 bijkomende parkeerplaats worden voorbehouden voor personen met een handicap⁽¹⁾;
3. het is aan te bevelen het aantal parkeerplaatsen voorbehouden voor personen met een handicap op tenminste 6% van het totaal aantal parkeerplaatsen te brengen⁽²⁾;

Plaatsing:

4. de parkeerplaatsen voorbehouden voor personen met een handicap moeten zich zo dicht mogelijk bij de toegankelijke ingang van de constructie of de voetgangsuitgang van de parkeervoorziening (bij voorkeur op maximaal 25m) bevinden^(1, 2);

Maatvoering:

5. bij dwars- of gestoken parkeren moet de parkeerplaats voorbehouden voor personen met een handicap 3.50m breed zijn⁽¹⁾;
6. bij langsparkeren moet de parkeerplaats voorbehouden voor personen met een handicap tenminste 6.00m lang zijn (met bij voorkeur achteraan een obstakelvrije ruimte van 1.50m lang)⁽¹⁾;
7. vrijliggende parkeerplaatsen voor personen met een handicap moeten 3.50m breed en tenminste 6.00m lang zijn⁽¹⁾;
8. in elke richting mogen de parkeerplaatsen voorbehouden voor personen met een handicap maximaal 2% helling vertonen⁽¹⁾;

Signalisatie en afbakening:

9. elke parkeerplaats voorbehouden voor personen met een handicap moet individueel afgebakend zijn door middel van wegmarkeringen dan wel door fysische elementen^(1, 3, 4);
10. elke parkeerplaats voorbehouden voor personen met een handicap moet gesignaliseerd zijn door middel van het verkeersbord E9a met het onderbord dat het rolstoelsymbool weergeeft, volgens de bepalingen van de wegcode en het reglement van de wegbeheerder^(1, 2, 3, 4);
11. de parkeerplaatsen voorbehouden voor personen met een handicap worden bij voorkeur voorzien van een blauw grondvlak waarop, in wit, de reproductie van het rolstoelsymbool is aangebracht^(2, 3);

Ondergrond:

12. de ondergrond van de parkeerplaatsen voor personen met een handicap moet volstrekt vlak, vormvast en slipvrij zijn. Dit geldt ook voor de toegangspaden naar deze parkeerplaatsen⁽¹⁾;

Parkeervoorzieningen aan aangepaste vakantiewoningen:

13. aangepaste vakantiewoningen moeten vlak bij de ingang van de vakantiewoning een aangepaste parkeerplaats hebben⁽¹⁾;

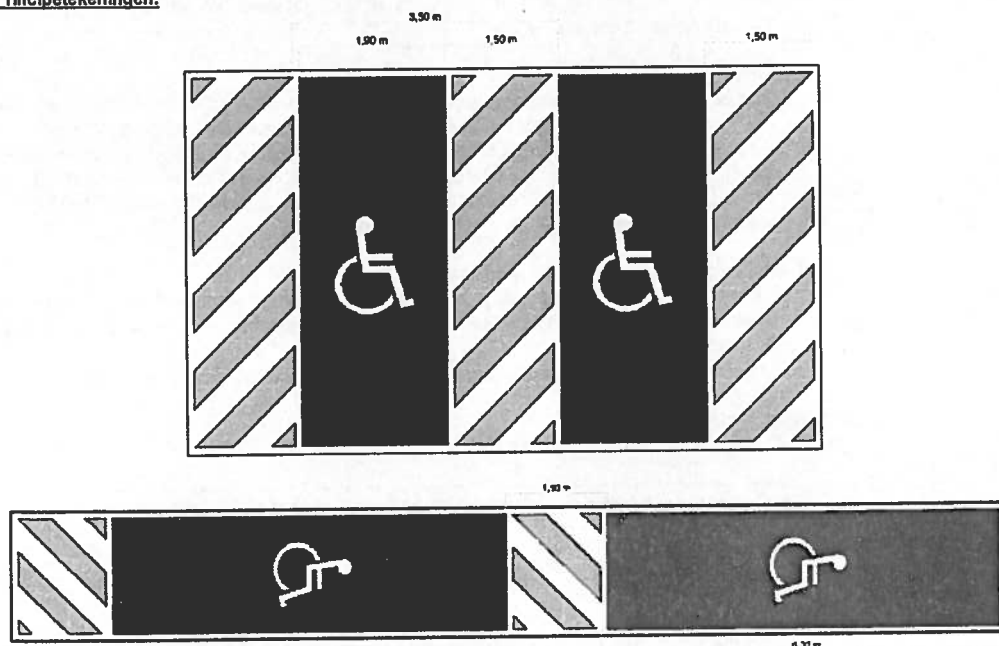
Flankerende maatregelen:

14. vanaf de parkeerplaatsen moet een toegankelijke verbinding aanwezig zijn naar de toegangspaden, de toegang tot het gebouw of de uitgang van de parkeerruimte⁽²⁾;

Voorrijdmogelijkheid:

15. bij gebreke aan parkeerplaatsen in de onmiddellijke omgeving van het gebouw wordt bij voorkeur een zone voorzien waar stilstaan is toegelaten (voorrijdmogelijkheid)⁽²⁾;

Principetekeningen:

Opmerkingen:

Uit te voeren en af te werken volgens bovenstaande specificaties.

Verhardingen – materiaalkeuze, aanleg en afwerking:

Toegangs- en circulatiepaden en parkeervoorzieningen moeten goed en comfortabel beloopbaar zijn

Verhardingen en halfverhardingen

1. het loopoppervlak moet vlak zijn. Het hoogteverschil tussen aanliggende verhardingselementen mag maximaal 0,2 cm bedragen⁽⁶⁾;
2. drempels mogen maximaal 0,7 cm bedragen en moeten voorzien zijn van een vellingkant⁽⁶⁾;
3. de dwarshelling (afschot) op toegangswegen en parkeervoorzieningen moet beperkt blijven tot maximaal 2%⁽¹⁾;
4. het loopoppervlak moet aaneengesloten zijn. Voegen mogen, op rechte tracés niet breder zijn dan 0,3 cm, in bochten met een straal kleiner dan 15 m, niet breder dan 0,6 cm⁽⁶⁾;
5. het loopoppervlak moet aaneengesloten zijn. Voegen breder dan 0,5 cm moeten worden opgevoegd met een (waterdoorlatende) cementvoeg of tenminste gelijkwaardig⁽⁶⁾;
6. Halfverhardingen mogen slechts een maximaal kaliber 0/5 hebben. Scherpe materialen (bijvoorbeeld ongezuiverd slooppuin) mogen niet gebruikt worden.
7. Schelpenpaden zijn toegestaan voor zover de schelpen vast liggen in een cementbed of evenwaardig en er geen scherpe elementen in voorkomen;
8. knuppelpaden (oppervlak gevormd door niet-egale houten materialen) zijn niet toegestaan op functionele loopzones, zij moeten vervangen worden door vlinderpaden (oppervlak met vlakke beplanking). Hierbij moet bijzondere aandacht besteed worden aan de slipvastheid van het materiaal in alle weersomstandigheden;

Roosters en inspectieputten

9. roosters liggen bij voorkeur buiten de functionele looplijn en mogen slechts een maaswijdte hebben van maximaal 2 cm. Roosters moeten op gelijke hoogte liggen met het loopoppervlak. Sleuven moeten loodrecht op de looprichting geplaatst zijn;
10. deksels van nutsvoorzieningen, inspectieputten e.d. moeten gelijk liggen met het loopoppervlak;

Opmerkingen:

Uit te voeren en af te werken volgens bovenstaande specificaties.

Opvangen van niveauverschillen, intern en extern:

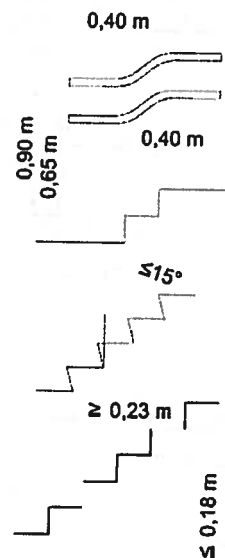
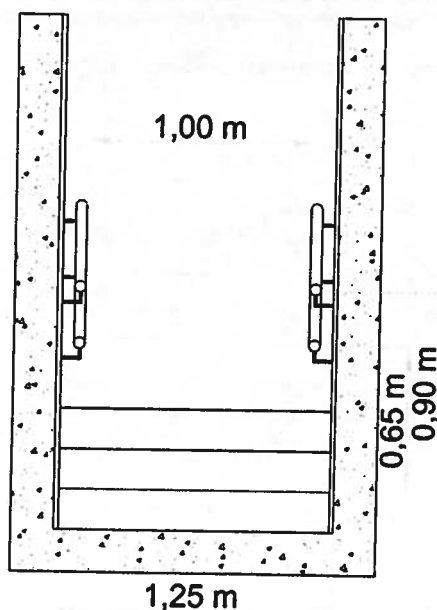
Elk niveauverschil moet adequaat overbrugd worden zodat zij voor niemand een obstakel vormen

Algemeen:

1. niveauverschillen tot en met 0.18m moeten tenminste met een helling overbrugd worden (tolerantie 0.02m in buitenruimtes of tussen binnen- en buitenpas)⁽¹⁾;
2. niveauverschillen van meer dan 0.18m moeten overbrugd worden met een combinatie trap-helling, trap-lift of helling-lift⁽¹⁾;

Trappen:

3. de voorschriften met betrekking tot trappen gelden niet voor meergezinswoningen, kamerwoningen en studenten(gemeenschaps)huizen, wanneer deze voorzien zijn van een toegankelijke lift⁽¹⁾;
4. over de volledige breedte van trappen moet voor een ruwbouwbreedte van tenminste 1.25m gezorgd worden, zodat na afwerking, tussen leuningen en plinten, tenminste 1.00m vrije doorgangsbreedte gerealiseerd is⁽¹⁾;
5. na maximaal 17 treden moet een tussenbordes aanwezig zijn van tenminste 1.00m diep⁽¹⁾;
6. de optrede mag hoogstens 0.18m bedragen, de aantrede moet tenminste 0.23m bedragen⁽¹⁾;
7. alle treden moeten zo gelijkvormig mogelijk zijn. De som van tweemaal de optrede en eenmaal de aantrede moet tussen 0.57 en 0.63 bedragen, of een veelvoud daarvan⁽¹⁾;
8. bij voorkeur wordt telkens de eerste en de laatste trede van een trap(deel) voorzien van contrastmarkering⁽²⁾;
9. trappen moeten aan beide zijden voorzien zijn van leuningen, die doorlopen over eventuele tussenborden, en tenminste 0.40m horizontaal doorlopen voor en na de trappen. Indien de leuning in het ijl stopt, moet zij afbuigen naar de grond of de wand⁽¹⁾;
10. de leuningen worden bij voorkeur op 2 niveaus aangebracht, op 0.65m en 0.90m boven de trapneus⁽²⁾;

Opmerkingen:

Uit te voeren en af te werken volgens bovenstaande specificaties.

Verlichting en contrasten, binnen en buiten:

Goede verlichting en een goede contrastwerking zijn essentieel

1. bij voorkeur wordt een egale, niet verblindende verlichting voorzien⁽²⁾;
2. toegangen, bedieningspanelen, informatieborden, ... zijn bij voorkeur voldoende verlicht⁽²⁾;
3. spiegellende oppervlakken zijn, behoudens specifiek vereist; bij voorkeur te vermijden⁽²⁾;

4. deuren (deurkaders), hun bedieningselementen, toestellen en accessoires in sanitaire ruimtes, en leuningen worden bij voorkeur contrasterend uitgevoerd ten aanzien van hun omgeving⁽¹⁾;
5. beglaasde (deur)oppervlakken worden bij voorkeur voorzien van contrasterende strips op ca. 1.00m, op ca. 1.60m en op vloerniveau⁽²⁾;
6. informatievoorziening : bij voorkeur worden duidelijke en contrasterende opschriften gebruikt. Pictogrammen zijn bij voorkeur van het gestandaardiseerde type⁽²⁾;

Opmerkingen:

Uit te voeren en af te werken volgens bovenstaande specificaties.

Interne circulatie - algemeen:

Volgende items zijn op alle publiek toegankelijke binnenruimtes van toepassing

1. in alle delen van de constructie moet een vrije en vlakke draaicirkel van tenminste 1.50m voorzien zijn⁽¹⁾;
2. in alle delen van de constructie moet een obstakelvrije hoogte van tenminste 2.30m voorzien zijn, met uitzondering van deuren en doorgangen waar een obstakelvrije hoogte van tenminste 2.09m moet voorzien zijn. Deze verplichting geldt niet bij verbouwingen wanneer dit tot constructieproblemen zou leiden op bovenliggende verdiepingen waar geen werken voorzien zijn⁽¹⁾;
3. het traject naar de delen van een constructie die een publiek toegankelijke functie vervullen, moet met gids- of geleidelijnen worden aangeduid⁽¹⁾;
4. vloermatten zijn bij voorkeur te vermijden. Desgevallend worden zij ingewerkt in het vloeroppervlak of zijn zij van het platte type (cfr. schoonlooppatten)⁽²⁾;
5. (vast) meubilair moet buiten de loopzones geplaatst worden⁽²⁾;

Opmerkingen:

Uit te voeren en af te werken volgens bovenstaande specificaties.

Interne circulatie – brandpreventie:

Ook personen met een beperkte mobiliteit moeten zich veilig en zelfstandig kunnen evacueren uit een incidentzone

1. alle evacuieroutes moeten aan dezelfde voorwaarden voldoen als de toegangswegen en de interne gangen. Er mag geen discriminatie zijn m.b.t. het gebruik van vluchtroutes of compartimenten;
2. op niet-gelijkgrondse niveaus moet, op de toegankelijke niveaus, de horizontale evacuatie gegarandeerd worden naar andere compartimenten. De compartimenten waar personen zich moeten opstellen in afwachting van de hulpdiensten, moeten in overdruk geplaatst kunnen worden;
3. op gelijkgrondse niveaus moet de evacuatie mogelijk zijn tot op tenminste 8.00m van het gebouw;

Opmerkingen:

Uit te voeren en af te werken volgens bovenstaande specificaties.

Interne circulatie – looppaden, gangen, ...

Als verbindend element tussen de verschillende functies in een omgeving moeten zij goed toegankelijk zijn

1. de ruwbouwbreedte moet tenminste 1.75m bedragen, de afgewerkte netto breedte (gemeten tussen eventuele leuningen en plinten) tenminste 1.50m⁽¹⁾. Hiervan kan plaatselijk afgeweken worden :
 - 1.1. over een lengte van maximaal 1.20m, waarbij de ruwbouwbreedte tenminste 1.15m bedraagt en de afgewerkte netto breedte (gemeten tussen eventuele leuningen en plinten) tenminste 0.90m⁽¹⁾;
 - 1.2. over een lengte vanaf 1.20m tot maximaal 10.00m, waarbij de ruwbouwbreedte tenminste 1.45m bedraagt en de afgewerkte netto breedte (gemeten tussen eventuele leuningen en plinten) tenminste 1.20m⁽¹⁾;
 na elke versmalling moet een draaicirkel van tenminste 1.50m beschreven kunnen worden⁽¹⁾;
2. er is geen dwarshelling toegestaan⁽¹⁾;
3. eventuele uit de wand stekende constructies of toestellen mogen het normaal gebruik van het looppad niet hinderen. Zij worden bij voorkeur in een nis weggewerkt of tot op vloerniveau doorgetrokken⁽¹⁾;

Opmerkingen:

Uit te voeren en af te werken volgens bovenstaande specificaties.

Interne circulatie – toegangen, deuropeningen en deuren

Niet alleen deuren, maar ook de ruimte rond deze deuren bepalen of zij goed bruikbaar zijn of niet

Maatvoering algemeen:

1. de vrije doorgangshoogte in toegangen en deuropeningen moet tenminste 2.09m bedragen, de vrije doorgangsbreedte moet tenminste ruwbouw 1.05m bedragen (afgewerkt 0.90m)⁽¹⁾. Eventuele deurbladen moeten hiertoe tenminste 0.98m x 2.115m groot zijn;
2. deuren die toegang geven tot sanitaire voorzieningen, kleedruimtes of pashokjes, moeten naar buiten opendraaien⁽¹⁾;

3. bij dubbele deuren moet tenminste één functioneel deurblad voldoen aan de voorgeschreven maatvoering;
4. bedieningselementen (parlofoon, deurbel, automatische bediening, ...) moeten zich in de toegankelijke zone bevinden, op een hoogte van 0.90m tot 1.20m boven het vloeroppervlak. Een draaicirkel van tenminste 1.50m moet ter hoogte van het bedieningselement beschreven kunnen worden;

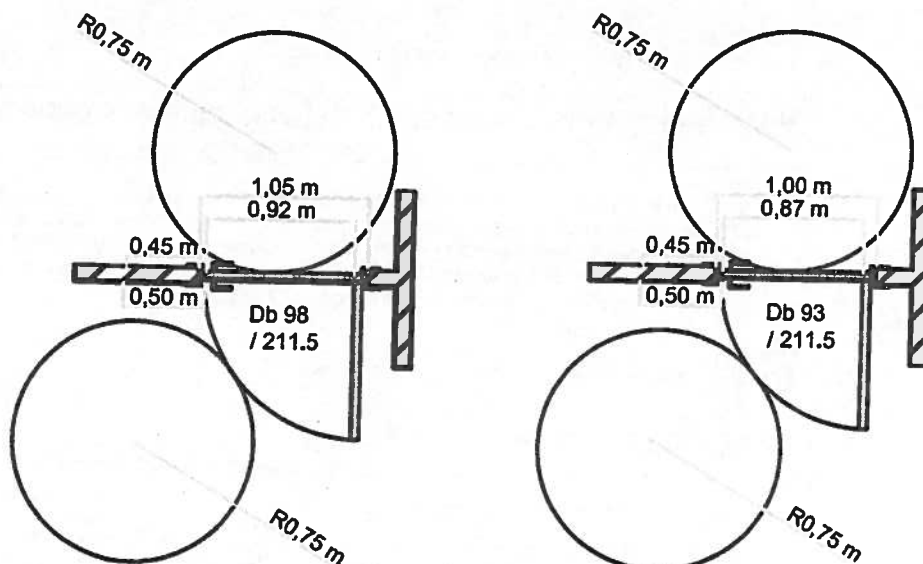
Aanliggende circulatieruimte:

5. voor en na elke deur moet een draaicirkel beschreven kunnen worden van 1.50m. Dit geldt niet voor deuren of toegangen naar gesloten traphallen, tenzij deze deel uitmaken van de evacuatielroutes waar rolstoelgebruikers zich kunnen opstellen⁽¹⁾;
6. bij manueel bediende deuren moet de draaicirkel aan de duwzijde tegen het deurvlak van de deur en aan de trekzijde tegen het draaivlak van de deur raken⁽¹⁾;
7. bij manueel bediende deuren moet aan de krukzijde van de deur een aanliggende vlakke wand en vloer gezorgd worden van tenminste 0.45m breed (ruwbouw), na afwerking tenminste 0.50m breed. Dit geldt niet voor deuren of toegangen naar gesloten traphallen⁽¹⁾;

Weerstand en afwerking:

8. deuren hebben bij voorkeur een maximale weerstand van 3kg voor binnendeuren en 4kg voor buitendeuren^(2,7);
9. deuren worden bij voorkeur uitgerust met klassieke deurkrukken (geen draaiknoppen)⁽²⁾;
10. deuren van ruimtes voor individueel gebruik (toilet, kleedkamer, ...) worden bij voorkeur aan de duwzijde uitgerust met een dwarse beugel over de volledige breedte van de deur^(2,7);

Principetekeningen:

Opmerkingen:

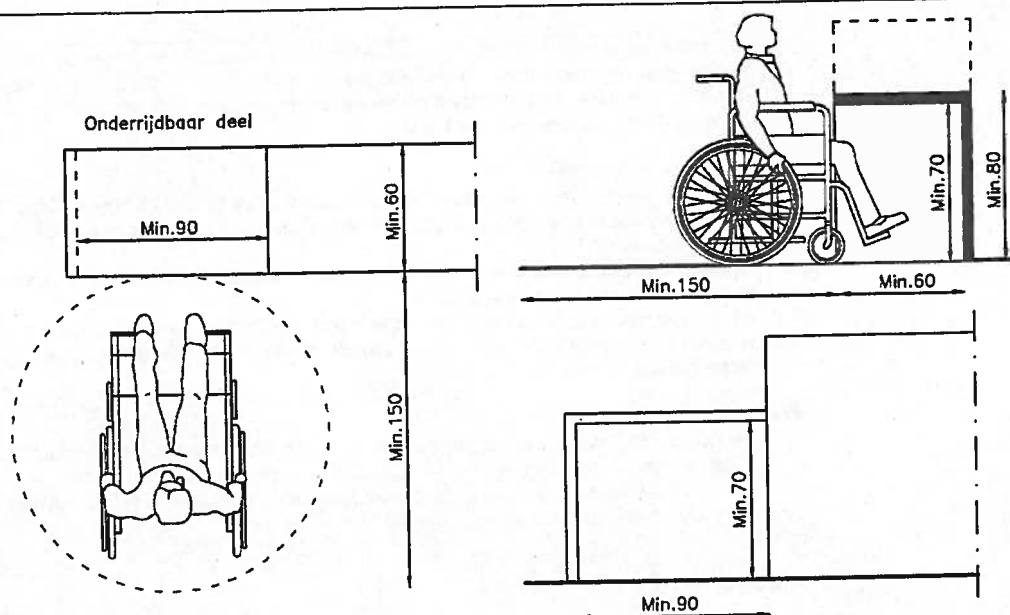
Uit te voeren en af te werken volgens bovenstaande specificaties.

Interne circulatie – vaste inrichtingselementen

Onthaalinfrastructuur, kleed- en pashokjes, auditoria e.d. moeten goed toegankelijk zijn

1. voor vaste inrichtingselementen die dienen voor onder meer het onthaal van het publiek, moet een draaicirkel van tenminste 1.50m beschreven kunnen worden. Er moet tevens een verlaagd gedeelte voorzien zijn, met een hoogte van maximaal 0.80m, een onderrijdbare hoogte van tenminste 0.70m, vrije breedte van tenminste 0.90m en diepte van tenminste 0.60m⁽¹⁾;

Principetekeningen:

Opmerkingen:

Uit te voeren en af te werken volgens bovenstaande specificaties.

Voorzieningen voor personen met een auditieve beperking:

Een ringleiding kan de communicatie met deze personen sterk verbeteren

- het is aan te bevelen om op plaatsen waar met het publiek moet gecommuniceerd worden, waar voorstellingen of voordrachten gegeven worden, of andere ruimtes waar gesproken communicatie noodzakelijk is een ringleiding te voorzien voor personen met een auditieve beperking. De ringleiding moet voldoen aan de Europese Norm IEC 60118-4. De nodige signalisatie (oor met een streep door en een letter T) dient op een zichtbare plaats in het gebouw voorzien te worden en dit zowel in alle ruimten waar een ringleiding aanwezig is als aan de toegang of balie;

Opmerkingen:

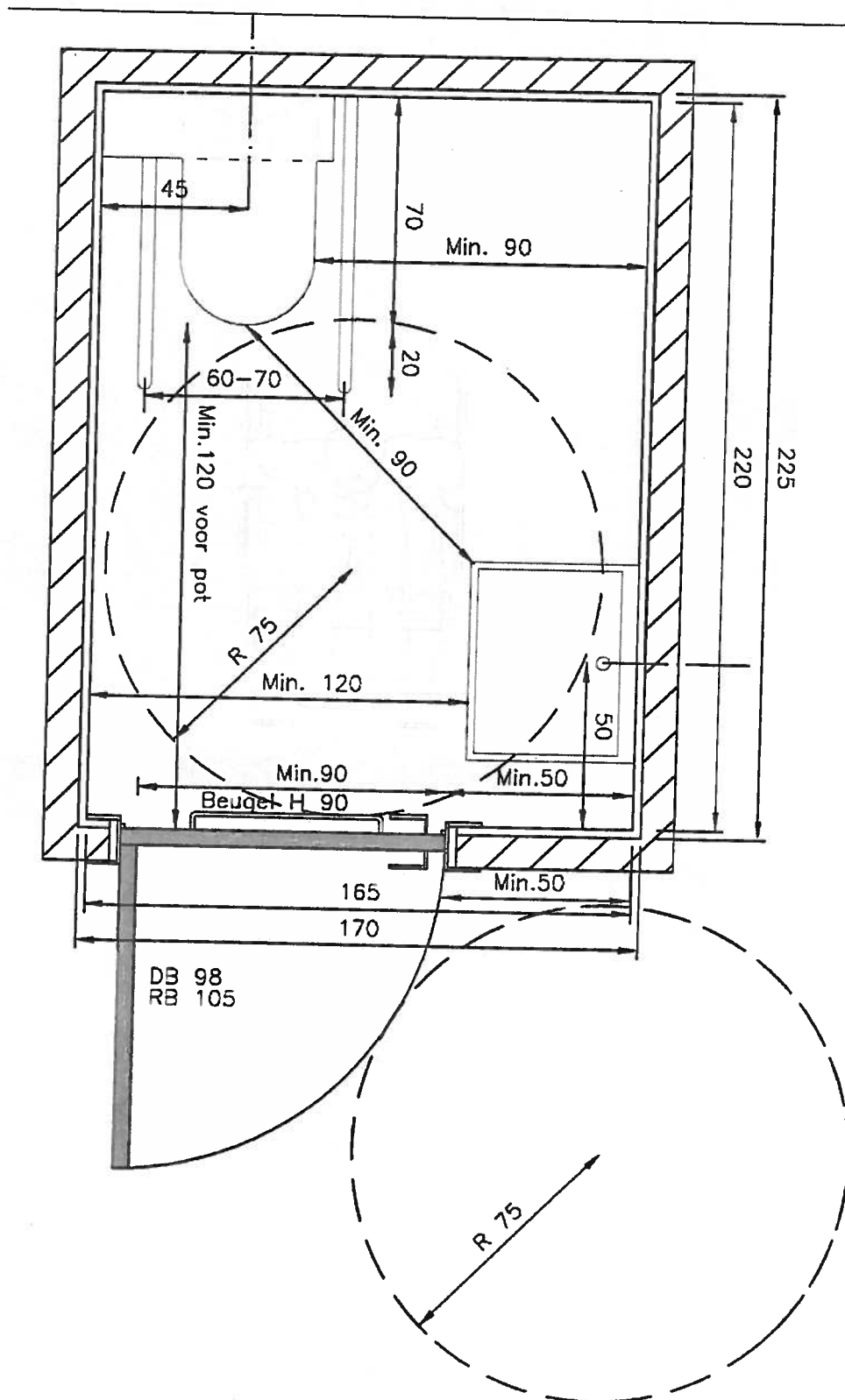
Uit te voeren en af te werken volgens bovenstaande specificaties.

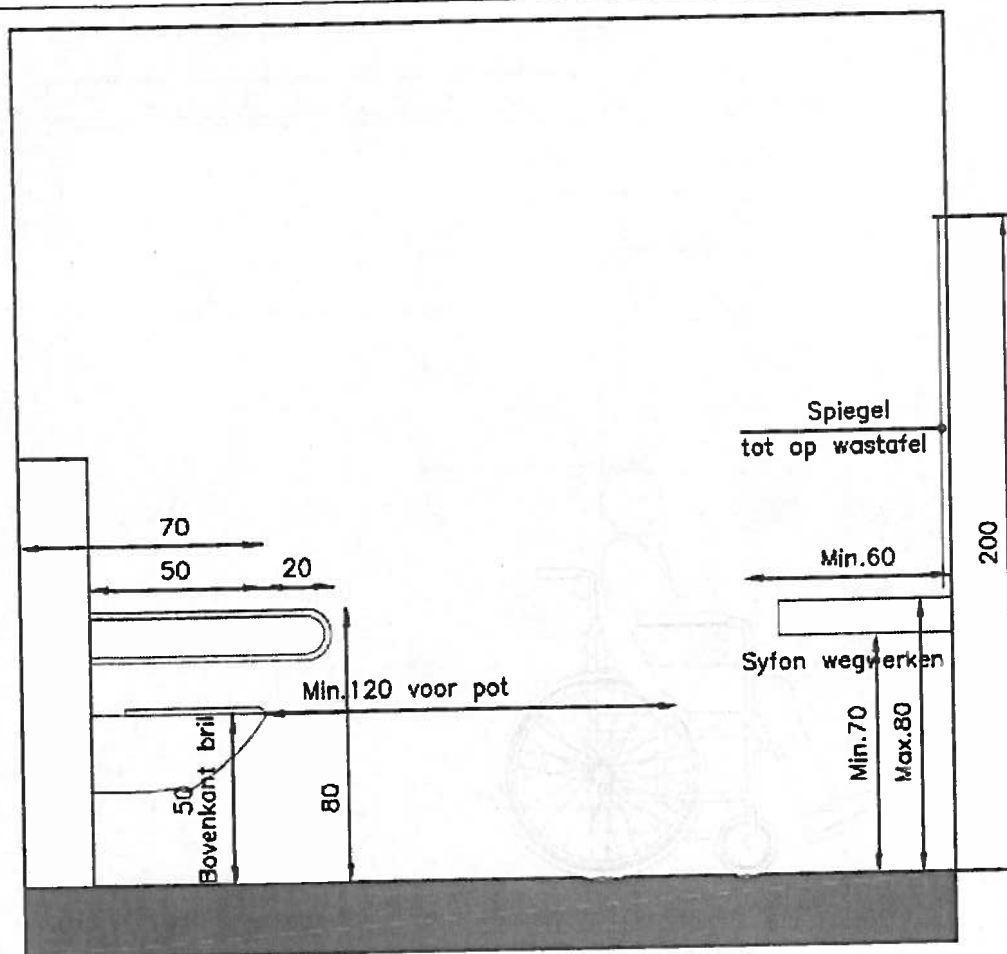
Sanitaire voorzieningen - toiletten:

Op plaatsen waar sanitair wordt aangeboden aan het publiek moet dit sanitair ook toegankelijk zijn

- bij casco-oplevering moet de huurder of koper toegankelijk sanitair voorzien wanneer de toiletten – zij het zelfs uitzonderlijk of voor een welbepaalde categorie – worden opgesteld voor het publiek. Dit dient te worden opgenomen in de huurovereenkomst of verkoopakte;
- in elk sanitair blok moet tenminste één toilet toegankelijk zijn voor personen met een handicap. Wanneer de toiletten gescheiden zijn tussen mannen en vrouwen, moet in elk deel tenminste één toilet toegankelijk zijn voor personen met een handicap, tenzij dit toilet zich in een gemeenschappelijke ruimte bevindt⁽¹⁾;
- de toiletruimte moet tenminste 1.70m x 2.25m groot zijn (ruwbouw) zodat na afwerking tenminste 1.65m x 2.20m beschikbaar is. Bij deze maatvoering moet de deur in de korte zijde geplaatst worden⁽¹⁾;
- een wastafel moet aanwezig zijn, met een onderrijdbare ruimte van tenminste 0.70m hoog, 0.90m breed en 0.60m diep. De as van de wastafel moet zich tenminste 0.50m van elke hoek bevinden⁽¹⁾;
- ter hoogte van de wastafel en toiletpot moet een draaicirkel van 1.50m beschreven kunnen worden⁽¹⁾;
- voor de toiletpot moet een vrije ruimte van tenminste 1.20m beschikbaar zijn⁽¹⁾;
- de afstand tussen de voorzijde van de toiletpot en de achterliggende wand moet tenminste 0.70m bedragen⁽¹⁾;
- tenminste aan één zijde van het toilet moet een vrije ruimte van 0.90m beschikbaar zijn. Als er zich aan de andere zijde een wand bevindt, moet de as van de toiletpot zich op 0.40m à 0.45m van deze wand bevinden^(1,2,7);
- de vrije ruimte tussen toilet en wastafel moet tenminste 0.90m bedragen⁽¹⁾;
- de zitting van het toilet moet worden aangebracht op 0.50m boven het vloeroppervlak^(2,7);
- aan beide zijden van het toilet moeten steunbeugels aangebracht worden, waarbij aan de vrije zijde(n) een opklapbare beugel voorzien wordt. De afstand tussen de beugels bedraagt 0.65m^(2,7);
- automatische verlichting (bewegings- of infraroodsensor) is bij voorkeur te vermijden;
- vloeren in natte cellen worden slipvrij uitgevoerd^(2,7);

Principetekeningen:

Opmerkingen:

Uit te voeren en af te werken volgens bovenstaande specificaties.

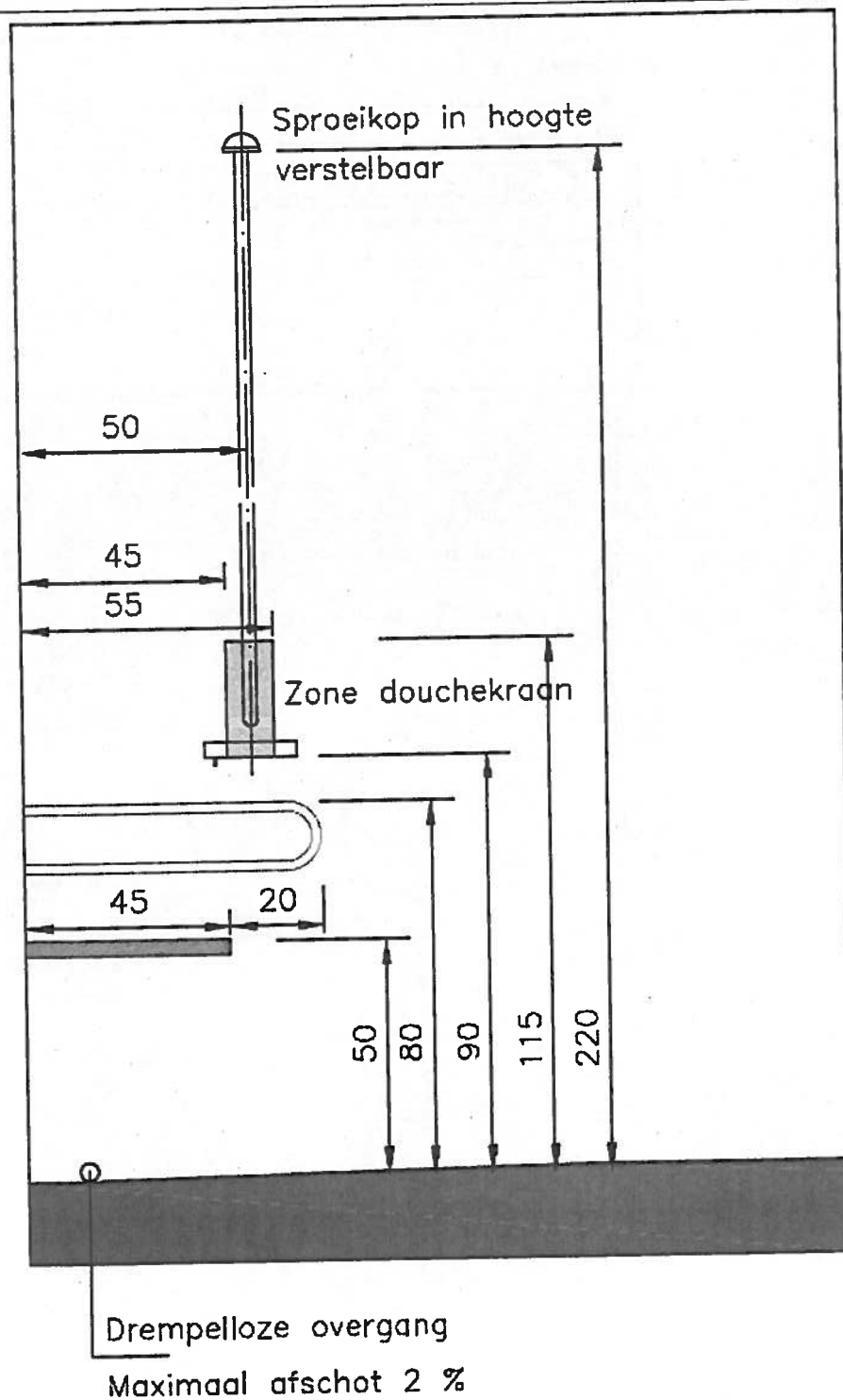
Sanitaire voorzieningen - doucheruimtes:

Op plaatsen waar sanitair wordt aangeboden aan het publiek moet dit sanitair ook toegankelijk zijn

1. bij casco-oplevering moet de huurder of koper toegankelijke doucheruimtes voorzien wanneer doucheruimtes – zij het zelfs uitzonderlijk of voor een welbepaalde categorie – worden opengesteld voor het publiek. Dit dient te worden opgenomen in de huurovereenkomst of verkoopakte;
2. in elk doucheblok moet tenminste één douche toegankelijk zijn voor personen met een handicap. Wanneer de douches gescheiden zijn tussen mannen en vrouwen, moet in elk deel tenminste één douche toegankelijk zijn voor personen met een handicap, tenzij deze douche zich in een gemeenschappelijke ruimte bevindt⁽¹⁾;
3. de doucheruimte moet tenminste 2.20m x 2.40m groot zijn (ruwbouw) zodat na afwerking tenminste 2.15m x 2.35m beschikbaar is. Bij deze maatvoering moet de deur in de korte zijde geplaatst worden⁽¹⁾;
4. ter hoogte van de douchezone moet een draaicirkel van 1.50m beschreven kunnen worden⁽¹⁾;
5. de vloer van de douchezone moet drempelloos aansluiten op de vloer van de doucheruimte, de helling van de vloer moet beperkt blijven tot maximaal 2%⁽¹⁾;
6. de oppervlakte van de douchezone moet tenminste 1.20m x 1.20m bedragen⁽¹⁾;
7. een douchezitje van tenminste 0.45m diep en 0.40m breed moet aanwezig zijn. De as van dit douchezitje moet tenminste 0.45m van elke hoek verwijderd zijn^(1,2,7);
8. de zitting van het douchezitje moet worden aangebracht op 0.50m hoogte ten opzichte van het vloeroppervlak^(2,7);
9. aan één zijde van het douchezitje moet een vrije ruimte van tenminste 0.90m aanwezig zijn⁽¹⁾;
10. aan de voorzijde van het douchezitje moet een vrije ruimte van tenminste 1.20m aanwezig zijn⁽¹⁾;
11. aan beide zijden van het douchezitje moeten steunbeugels aangebracht worden, waarbij aan de vrije zijde(n) een opklapbare beugel voorzien wordt. De afstand tussen de beugels bedraagt 0.65m^(2,7);
12. de douchekraan moet aangebracht worden op de aangrenzende aanliggende wand, op een afstand tussen 0.45m en 0.55m van de wand waartegen het douchezitje geplaatst is^(2,7);
13. de douchekraan is bij voorkeur een thermostatische ééngreepsmengkraan, is verlaagd en afneembaar aangebracht^(2,7);
14. de douchezone moet een slipvrij oppervlak hebben⁽¹⁾;
15. automatische verlichting (bewegings- of infraroodsensor) is bij voorkeur te vermijden;
16. vloeren in natte cellen worden slipvrij uitgevoerd^(2,7);

Technical drawing of a shower stall layout (DB 98, RB 105). The drawing shows a rectangular shower area with dimensions 220 (width) and 215 (depth). Key components and dimensions include:

- Kraan** (Faucet) located at the top left corner.
- Douchezone max 2% helling** (Shower area max 2% slope).
- Min. 120** and **120** dimensions indicating the width of the shower area.
- R 75** indicating a radius of 75 for the curved shower area.
- Min. 90** and **Min. 50** dimensions indicating the minimum width of the shower area.
- Beugel H 90** (Bracket H 90) located at the bottom left corner.
- DB 98** and **RB 105** dimensions indicating the overall dimensions of the shower area.
- 235** and **240** dimensions indicating the overall height of the shower area.

Opmerkingen:

Uit te voeren en af te werken volgens bovenstaande specificaties.

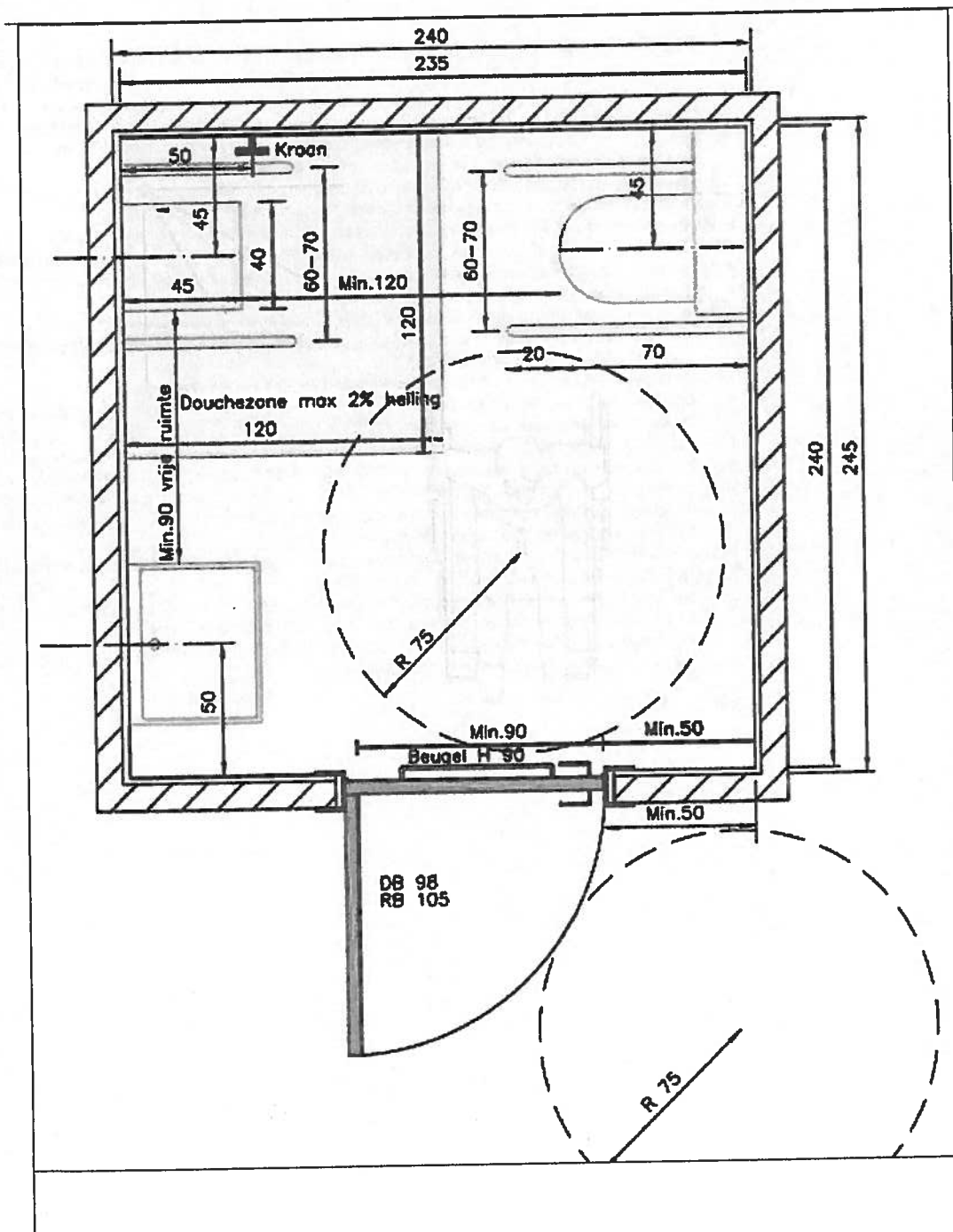
Sanitaire voorzieningen – toilet / douchecombinatie:

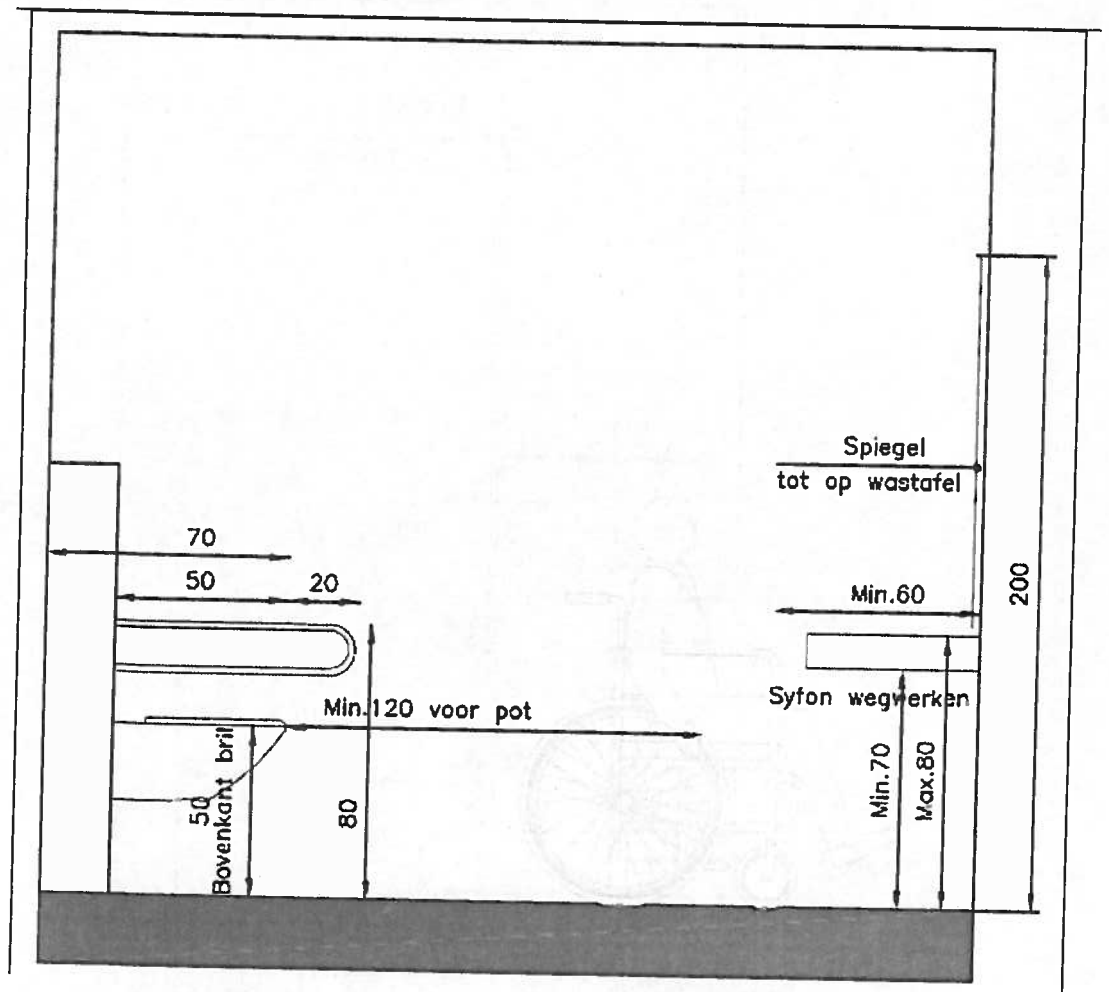
Op plaatsen waar sanitair wordt aangeboden aan het publiek moet dit sanitair ook toegankelijk zijn

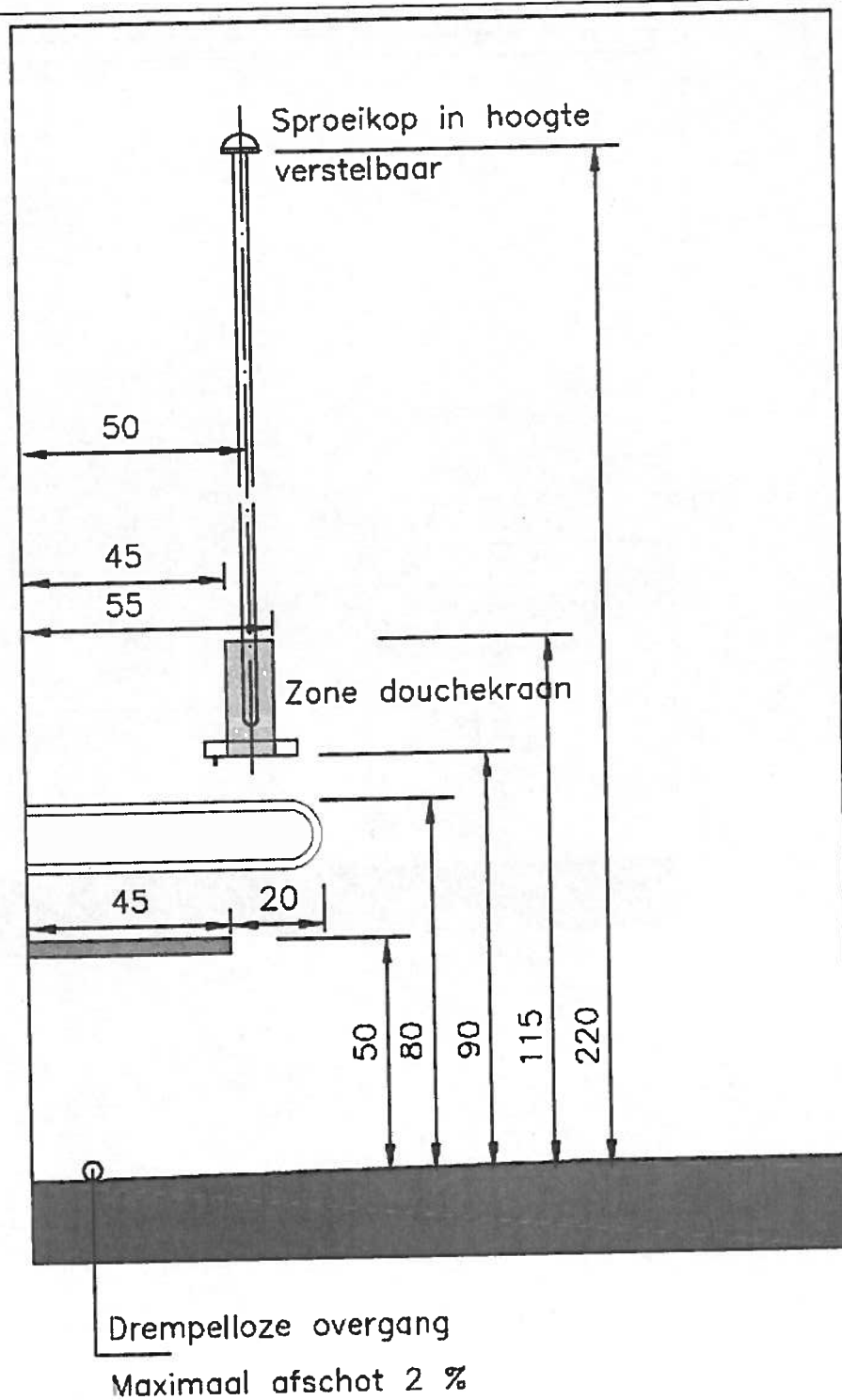
1. bij casco-oplevering moet de huurder of koper toegankelijke toilet / doucheruimtes voorzien wanneer de toiletten / doucheruimtes – zij het zelfs uitzonderlijk of voor een welbepaalde categorie – worden opgesteld voor het publiek. Dit dient te worden opgenomen in de huurovereenkomst of verkoopakte;
2. in elk sanitair blok moet tenminste één toilet / douche toegankelijk zijn voor personen met een handicap. Wanneer de

- toiletten / douches gescheiden zijn tussen mannen en vrouwen, moet in elk deel tenminste één toilet / douche toegankelijk zijn voor personen met een handicap, tenzij dit toilet / douche zich in een gemeenschappelijke ruimte bevindt⁽¹⁾;
3. de toilet / doucheruimte moet tenminste 2.40m x 2.45m groot zijn (ruwbouw) zodat na afwerking tenminste 2.35m x 2.40m beschikbaar is. Bij deze maatvoering moet de deur in de korte zijde geplaatst worden⁽¹⁾;
 4. een wastafel moet aanwezig zijn, met een onderrijdbare ruimte van tenminste 0.70m hoog, 0.90m breed en 0.60m diep. De as van de wastafel moet zich op tenminste 0.50m van elke hoek bevinden⁽¹⁾;
 5. ter hoogte van de wastafel, de toiletpot en de douchezone moet een draaicirkel van 1.50m beschreven kunnen worden⁽¹⁾;
 6. voor de toiletpot moet een vrije ruimte van tenminste 1.20m beschikbaar zijn⁽¹⁾;
 7. de afstand tussen de voorzijde van de toiletpot en de achterliggende wand moet tenminste 0.70m bedragen⁽¹⁾;
 8. tenminste aan één zijde van het toilet moet een vrije ruimte van tenminste 0.90m beschikbaar zijn. Als er zich aan de andere zijde een wand bevindt, moet de as van de toiletpot zich tussen 0.40m en 0.45m van deze wand bevinden^(1,2,7);
 9. de vrije ruimte tussen toilet en wastafel moet tenminste 0.90m bedragen⁽¹⁾;
 10. de zitting van het toilet moet worden aangebracht op 0.50m boven het vloeroppervlak^(2,7);
 11. de vloer van de douchezone moet drempelloos aansluiten op de vloer van de doucheruimte, de helling van de vloer moet beperkt blijven tot maximaal 2%⁽¹⁾;
 12. de oppervlakte van de douchezone moet tenminste 1.20m x 1.20m bedragen⁽¹⁾;
 13. een douchezitje van tenminste 0.45m diep en 0.40m breed moet aanwezig zijn. De as van dit douchezitje moet tenminste 0.45m van elke hoek verwijderd zijn⁽¹⁾;
 14. aan één zijde van het douchezitje moet een vrije ruimte van tenminste 0.90m aanwezig zijn⁽¹⁾;
 15. aan de voorzijde van het douchezitje moet een vrije ruimte van tenminste 1.20m aanwezig zijn⁽¹⁾;
 16. de zitting van het douchezitje moet worden aangebracht op 0.50m hoogte ten opzichte van het vloeroppervlak^(2,7);
 17. de douchekraan moet aangebracht worden op de aangrenzende aanliggende wand, op een afstand tussen 0.45m en 0.55m van de wand waartegen het douchezitje geplaatst is^(2,7);
 18. de douchekraan is bij voorkeur een thermostatische ééngreepsmengkraan, is verlaagd en afneembaar aangebracht^(2,7);
 19. de douchezone moet een slipvrij oppervlak hebben⁽¹⁾;
 20. aan beide zijden van het toilet en douchezitje moeten steunbeugels aangebracht worden, waarbij aan de vrije zijde(n) een opklapbare beugel voorzien wordt. De afstand tussen de beugels bedraagt 0.65m^(2,7);
 21. automatische verlichting (bewegings- of infraroodsensor) is bij voorkeur te vermijden;
 22. vloeren in natte cellen worden slipvrij uitgevoerd^(2,7);

Principetekeningen:

Opmerkingen:

Uit te voeren en af te werken volgens bovenstaande specificaties.

Conformiteit

Het is de **bouwheer** aan te raden de conformiteit van de werken aan dit advies te laten vaststellen alvorens de op-
levering der werken te aanvaarden. De **aannemer** of **ontwerper** kan hier eveneens gebruik van maken.

De **vergunningverlenende overheid** kan na uitvoering van de werken eveneens een conformiteitsverslag vragen.

Hiertoe kan onze dienst gecontacteerd worden.

We zouden het erg op prijs stellen op de hoogte gehouden te worden van het verdere verloop van dit dossier. Wil
ons daartoe een kopie bezorgen van de stedenbouwkundige vergunning en ons in kennis stellen wanneer het bouw-
project uitgevoerd is.

Voor het Centrum voor Toegankelijkheid Provincie Antwerpen,

Mike Hermans

Voetnoten

1. B.VI.Reg. tot vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening betreffende toegankelijkheid (05.06.2009)
2. Handboek Toegankelijkheid Publieke Gebouwen (www.toegankelijkgebouw.be)
3. K.B. 1.12.1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en het gebruik van de openbare weg
4. MB 11.10.1976 waarbij de minimumafmetingen en de bijzondere plaatsingsvoorwaarden van de verkeerstekens worden vast-
gelegd
5. MO 03.04.2001 betreffende het voorbehouden van parkeerplaatsen voor personen met een handicap
6. Vademecum voetgangersvoorzieningen (Vlaamse Overheid)
7. Toegankelijkheidsfiches Toerisme Vlaanderen
8. B.VI.Reg. 28.05.2004 betreffende de dossiersamenstelling van de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning
9. B.VI.Reg. 15.03.1989 houdende specifieke veiligheidsaspecten waaraan de groepen van assistentiewoningen moeten vol-
doen om te worden erkend
10. Europese Norm 81-70

Inlichtingen voor de bouwheer

Dit advies werd door onze dienst, op verzoek van de vergunningverlenende instantie, afgegeven naar aanleiding van uw aanvraag
voor een stedenbouwkundige- of verkavelingsvergunning. Het is een formeel document in het vergunningsdossier.

De toetsing van de toegankelijkheid voor personen met een functiebeperking kadert in de toepassing van de decretale bepalingen
terzake en de internationale, federale, gemeenschappelijke, gewestelijke en lokale beleidsintenties met betrekking tot de kwaliteits-
zorg voor de publiek toegankelijke omgeving. De zorg voor een toegankelijke omgeving voor personen met een functiebeperking is
essentieel. Dit advies wordt dan ook steeds als bindend beschouwd, gezien de decretale bepalingen.

In dit advies worden tenminste de wettelijke voorschriften behandeld, echter, in het voorliggend ontwerp moet steeds gestreefd
worden naar een zo groot mogelijke integrale toegankelijkheid. Enkel het toepassen van de minimale wettelijke voorschriften is
derhalve niet voldoende.

Dit advies spreekt zich enkel uit over de planafleesbare elementen in de vergunningsfase (de ontwerper zorgt dat zoveel mogelijk
elementen op de plannen zijn aangeduid, of indien dit niet mogelijk is, worden verduidelijkt in de beschrijvende nota). Dit advies
doet bijgevolg geen uitspraak over de integrale toegankelijkheid van het gebouw of domein na volledige afwerking. Niet-
planafleesbare afwerkings-elementen bepalen immers in grote mate mee de toegankelijkheid van het geheel. U kan daartoe in de
afwerkingsfase van uw project bij ons inlichtingen verkrijgen.

U kreeg een voorwaardelijk gunstig advies :

De toegankelijkheidsvoorwaarden die de vergunningverlener oplegt in de stedenbouwkundige vergunning, zijn doorgaans integraal
overgenomen uit dit advies. Wanneer u vragen heeft bij de wijze waarop ze moeten uitgevoerd worden, kan u steeds contact op-
nemen met onze dienst.

Voor werken aan het openbaar domein worden de plannen steeds fysiek overgemaakt.

U dient er bovendien op te letten dat de beschrijvende nota voldoende gegevens bevat om de toegankelijkheid voldoende te evalu-
eren.

Wettelijke bepalingen

Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, art. 4.3.7 en art. 4.2.1.1°, 6°, 7° en 8°

De stedenbouwkundige vergunning voor :

- het verrichten van hiernavolgende bouwwerken, met uitzondering van onderhoudswerken :
 - het optrekken of plaatsen van een constructie,
 - het functioneel samenbrengen van materialen waardoor een constructie ontstaat,
 - het afbreken, herbouwen, verbouwen en uitbreiden van een constructie;
- de hoofdfunctie van een bebouwd onroerend goed geheel of gedeeltelijk wijzigen, indien de Vlaamse Regering deze functiewijziging als vergunningsplichtig heeft aangemerkt;
- een woning opsplitsen of in een gebouw het aantal wooneenheden die hoofdzakelijk bestemd zijn voor huisvesting van een gezin of een alleenstaande wijzigen, ongeacht of het gaat om een eengezinswoning, een etagewoning, een flatgebouw, een studio of een al dan niet gemeubileerde kamer;
- recreatieve terreinen aanleggen of wijzigen, onder meer een golfterrein, een voetbalterrein, een tennisveld of een zwembad.

wordt niet verleend wanneer niet is voldaan aan de bij of krachtens de wet of het decreet gestelde regelen betreffende de toegang van personen met een functiebeperking tot openbare wegen en tot voor het publiek toegankelijke onroerende goederen.

Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, art. 4.3.3.

Indien uit de verplicht in te winnen adviezen blijkt dat het aangevraagde strijdig is met direct werkende normen binnen andere beleidsvelden dan de ruimtelijke ordening, of indien dergelijke strijdigheid manifest reeds uit het aanvraagdossier blijkt, wordt de vergunning geweigerd of worden in de aan de vergunning verbonden voorwaarden waarborgen opgenomen met betrekking tot de naleving van de sectorale wetgeving.

Voor de toepassing van het eerste lid wordt onder "direct werkende normen" verstaan : supranationale, wetskrachtige, reglementaire of beschikkende bepalingen die op zichzelf volstaan om toepasbaar te zijn, zonder dat verdere reglementering met het oog op precisering of vervollediging noodzakelijk is.

Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, art. 4.3.4.

Een vergunning kan worden geweigerd indien uit een verplicht in te winnen advies blijkt dat het aangevraagde onwenselijk is in het licht van doelstellingen of zorgplichten die gehanteerd worden binnen andere beleidsvelden dan de ruimtelijke ordening.

Voor de toepassing van het eerste lid wordt onder "doelstellingen of zorgplichten" verstaan : internationaalrechtelijke, Europees-rechtelijke, wetskrachtige, reglementaire of beschikkende bepalingen die de overheid bij de uitvoering of de interpretatie van de regelgeving of het voeren van een beleid verplichten tot de inachtneming van een bepaalde doelstelling of van bepaalde voorzorgen, zonder dat deze op zichzelf beschouwd voldoende juridisch duidelijk zijn om onmiddellijk te kunnen worden uitgevoerd.

Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, art. 4.2.19.§1

Onverminderd de voorwaarde van rechtswege in de zin van §2, kan het vergunningverlenende bestuursorgaan aan een vergunning voorwaarden verbinden.

Voorwaarden zijn voldoende precies. Zij zijn redelijk in verhouding tot de vergunde handelingen.

Zij kunnen worden verwezenlijkt door enig toedoen van de aanvrager.

Zij kunnen de uitvoering van de vergunde handelingen niet afhankelijk maken van een bijkomende beoordeling door de overheid.

B.VI.Reg. betreffende de dossiersamenstelling van de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning, 28.5.2004 art. 16.2.c)

Het dossier van de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning van een gebouw of een deel van een gebouw dat publiek toegankelijk is, zo het geen aanvraag is waarvoor een eenvoudige dossiersamenstelling volstaat, geen aanvraag voor technische werken of terreinaanlegwerken, bevat minstens in viervoud een nota, ondertekend door de aanvrager en door de architect als zijn medewerking vereist is, waarin onder meer wordt beschreven welke al dan niet vergunningsplichtige voorzieningen er getroffen worden om integrale toegankelijkheid te bereiken voor personen met een verminderde beweeglijkheid. Hierbij wordt bijzondere aandacht besteed aan die voorzieningen die verder gaan dan de wettelijk vastgestelde normen.

B.VI.Reg. houdende vaststelling van een algemene bouwverordening inzake wegen voor voetgangersverkeer, 29.4.1997

Wegen voor voetgangersverkeer gelegen binnen de bebouwde kom, dienen te voldoen aan de voorschriften van onderhavige bouwverordening.

B.VI.Reg. tot vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening betreffende toegankelijkheid, 05.06.2009
Architectuur en de infrastructuur op het betreffende bouwperceel moeten zo zijn een publiek toegankelijke functie hebben voldoen aan de bepalingen van deze bouwverordening.

Ontwerp Mobiliteitsplan Vlaanderen

De toegankelijkheid van de (vervoers-)infrastructuur is een basisdoelstelling in het mobiliteitsplan.

Vademeca Vlaamse Overheid – Agentschap Infrastructuur

De richtlijnen uit deze vademeca zijn door elke overheid zoveel mogelijk toe te passen. Zij hebben gedeeltelijk het statuut van Ministeriële Omzendbrief. Met name de vademeca voetgangersvoorzieningen, toegankelijk openbaar domein en integrale toegankelijkheid van parken (Agentschap voor Natuur en Bos) zijn van belang m.b.t. de toegankelijkheid van de publieke omgeving.

Wet ter bestrijding van bepaalde vormen van discriminatie, 10.5.2007

Redelijke aanpassingen worden verwacht met betrekking tot de toegang en de deelname aan, alsook elke andere uitoefening van een sociale, culturele of politieke activiteit toegankelijk voor het publiek. Redelijke aanpassingen worden eveneens verwacht met

betrekking tot de toegang en het aanbod van goederen en diensten die publiekelijk beschikbaar zijn. Het weigeren om redelijke aanpassingen te treffen ten voordele van een persoon met een handicap is een discriminatie die bij wet verboden is.

Decreet van de Vlaamse Regering houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt, 8.5.2002

Redelijke aanpassingen worden verwacht om toegang te hebben tot arbeid.

Bepaling met betrekking tot discriminatie

Het niet voorzien van integrale toegankelijkheid bij nieuwbouw, verbouwing, functiewijziging, uitbreiding, enz., maakt dat de deelname aan of uitoefening van de functies die in dit gebouw of deze infrastructuur gelegen zijn, infrastructureel onmogelijk worden en aanleiding geven tot procedures in toepassing van de wet ter bestrijding van bepaalde vormen van discriminatie en het decreet houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt.

Allerhande wetgeving

Naast de hierboven vermelde basisdocumenten, zijn er nog tal van verwijzingen naar de toepassing van de toegankelijkheidsvoorzieningen in andere sectorale wetgevingen en richtlijnen.

